

תת"ע 8297/12/18 - מדינת ישראל נגד ביליזר דניאל ביליזר דניאל

בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

תת"ע 8297-12-18 מדינת ישראל נ' ביליזר דניאל
בפני כבוד השופט אלעד שור

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ביליזר דניאל ביליזר דניאל

הנאשמים

הכרעת דין

החלטתי לזכות את הנאשם

1. ביום 12/12/18 השוטרת ענבר מורדי (להלן: "השוטרת"), ביצעה מחסום במהלכו עצרה את הנאשם לבדיקה שגריתית, הנאשם רכב על קטנוע השייך לאחר ולא החזיק רשיונות להצגה. השוטרת בדקה את פרטי הקטנוע במסוף המשטרה ומצאה כי מדובר ברכב הדורש רשיון נהיגה מסוג A1 כאשר לנאשם רשיון נהיגה מסוג A2 המתאים לקטנוע בעל נפח מנוע קטן יותר. לפיכך, נרשמה לנאשם הזמנה לדין בגין נהיגה על רכב בהיותו בלתי מורשה בניגוד לסעיף 10 (א) לפקודת התעבורה, נוסח חדש, תשכ"א-1961.
2. ביום 11/3/20 כפר הנאשם בכל עובדות כתב האישום וביום 10/6/20 נשמעו ההוכחות בתיק. לטענת הנאשם רשאי היה לנהוג את הרכב עליו נתפס נוהג. לטענת באת כוחו, לא הוכח על ידי התביעה כי מדובר ברכב הדורש רשיון נהיגה שונה מזה שאוחז הנאשם ולפיכך המאשימה לא עמדה בנטל ההוכחה הרובץ לפתחה ויש לזכותו.
3. באת כוח המאשימה טענה כי מדובר בעבירה בעלת יסוד שלילי, קרי, נטל ההוכחה הרובץ לפתחה הנו זעיר, לדידה הנטל הורם ומעתה היה על הנאשם להוכיח כי מורשה היה לנהוג ברכב בו נהג.

4. אין מחלוקת בין הצדדים לעניין העובדות הבאות:

א. הנאשם נעצר כאשר רכב על קטנוע.

ב. לנאשם רשיון נהיגה לקטנוע מסוג A2, ראה תע"צ משרד רישוי ת/5.

המחלוקת נסובה סביב נטל ההוכחה, כאמור.

5. האם מדובר ביסוד שלילי?

יסוד שלילי של עבירה- הנו אותו יסוד שהגדרת העבירה מציינת את "היעדרו" כיסוד מיסודותיה- ראה (ספרו של יעקב קדמי על הראיות חלק רביעי בעמוד 1706).

להלן ציטוטו של סעיף 10 א' לפקודת התעבורה.

"לא ינהג אדם רכב מנועי אלא אם הוא בעל רשיון נהיגה תקף לרכב מאותו סוג, שניתן על פי פקודה זו, ולא ינהג אדם אלא בהתאם לתנאי הרשיון זולת אם פוטר מחובת רשיון נהיגה ובמידה שפוטר."

דהיינו בהיעדר רשיון נהיגה לסוג הרכב חל איסור לנהוג על הרכב.

קרי יש להוכיח שלושה יסודות עובדתיים:

א. נהיגה.

ב. סוג הרכב בו התבצעה הנהיגה.

ג. האם רשיון הנהיגה של הנהוג תואם את סוג הרכב.

6. כאמור אין מחלוקת לגבי יסוד א' (הנהיגה), לגבי יסוד ג' (סוג הרשיון אותו החזיק הנאשם), היסוד שבמחלוקת הנו יסוד ב' (סוג הרכב).

7. סוג הרכב בו נהג הנאשם הנו יסוד פוזיטיבי ולא שלילי, בשונה מיסוד רשיון הנהיגה ראה ניסוחו של סעיף 10 א' לעיל, קרי, על המאשימה היה להוכיח כמקובל משפט הפלילי כי סוג הרכב עליו נהג הנאשם הנו רכב עליו ניתן לנהוג עם רשיון מסוג A1, לאחר הוכחת עובדה זו די היה למאשימה להראות באופן לכאורי בלבד כי לנאשם אין רשיון נהיגה תואם בכדי להעביר את הנטל כמקובל במקרה של יסוד שלילי, אל הנאשם.

8. האם במקרה זה עמדה המאשימה בנטל הנדרש ממנה, והתשובה לטעמי היא שהמאשימה לא עמדה בנטל ואסביר.

9. השוטרת רשמה כי בדקה במסוף ומצאה כי נתוני הרכב עליו רכב הנאשם אינם תואמים את רשיונו (ראה דבריה בעמ' 12 ש' 11,12), השוטרת אף יצרה קשר עם בוחן תנועה בשם מוטי על מנת שיבדוק אף הוא את הפרטים (ראה דבריה בחקירה הנגדית עמ' 13 ש' 16-18), בוחן התנועה לא נרשם כעד תביעה ולא העיד. לכן, הבדיקה אשר נערכה מולו הנה בגדר עדות שמועה בלבד ואין לה משקל, כך שבפני בית המשפט ראיה בדמות עדות השוטרת אשר בדקה בעצמה באמצעות המסוף המשטרתי ומצאה כי סוג הרכב אינו תואם את רישיון הנהיגה אשר בו אוחז הנאשם.

10. סעיף 36 (א) **לפקודת הראיות [נוסח חדש]**, תשל"א-1971, קובע את קבילותה ואמיתות תוכנה של רשומה מוסדית להלן ציטוטו:

"(א) **רשומה מוסדית תהא ראיה קבילה להוכחת אמיתות תוכנה בכל הליך משפטי, אם נתקיימו כל אלה - .....**"

סעיף 36 (ג) **לפקודת הראיות** מסייג את קבילות המסמכים אשר הופקו על ידי רשויות התביעה או החקירה בהליך פלילי להלן ציטוטו:

"(ג) **הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על רשומה אשר נערכה על ידי רשות מרשויות החקירה או התביעה הפלילית והמוגשת בהליך פלילי על ידי רשות כאמור. אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לפסול או להגביל הגשת רשומה כאמור, אם ניתן להגישה בהתאם להוראות סעיף 39ב.**"

11. בענייננו, רשומה מאת המסוף המשטרתי לא הוצגה.

הראיה אשר הוצגה לבית המשפט בדבר סוג הרכב הנה עדותה של השוטרת כי בדקה במסוף המשטרתי והסתמכה על הרשום בו.

גם אם היה מוגש פלט מהמסוף או מערכת אחרת של הרשות החוקרת או התביעה לא היה בכך כדי להוות ראיה קבילה ומקל וחומר שלא ניתן לקבוע את סוג הרכב על סמך עדותה של השוטרת אשר נסמכת על בדיקה אשר ערכה השוטרת במסוף שכאמור, פלטיו, אינם קבילים בהליך פלילי.

לעניין זה יש להוסיף כי גם אם היה קביל פלט המסוף, הרי שלא הוגש, ולכן לא ניתן לדעת מה מספר הרכב אותו הקלידה השוטרת במסוף וזאת למען הסרת הספק שמא טעתה בהקלדת ספרה, לכך יש להוסיף כי סוג הקטנוע או נפח המנוע לא נרשמו.

12. כדי להוכיח את סוג הרכב נכון היה לצרף תעודת עובד ציבור של משרד הרישוי אודות סוג הרכב כפי שנעשה לעניין רישיון הנהיגה, ראה ת/5.

13. למעלה מן הנדרש אציין כי לטעמי, קיימת אפשרות נוספת אשר יכול והייתה מעבירה את הנטל לידי הנאשם וזאת בהסתמך על תקנה 9 (א) **לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961**.

התקנה קובעת חובה להחזיק מסמכים, בעת נהיגה, לרבות מסמכי רישיון רכב, תקנה 9 (ב) קובעת כי במידה ונוהג הרכב אינו מחזיק את המסמכים, עליו להציגם תוך 5 ימים במקום הנקבע על **ידם** (השוטרת),

דהיינו במקרה והשוטרת הייתה דורשת הצגת רישיונות רכב תוך 5 ימים והנאשם לא היה מציגם, אזי יכול ובמקרה זה נכון היה להעביר את הנטל אל הנאשם להוכיח את סוג הרכב.

14. וזהו לשון התקנה:

9. (א) **"לא ינהג אדם ברכב אלא אם כן נמצאים אתו כל אלה..."**

ובהמשך 9 (א) (3) **"כל תעודה שניתנה על פי דין לגבי נהיגתו של אותו אדם או לגבי הרכב שבו הוא נוהג;"**

ובהמשך 9 (ב): **"הנוהג ברכב או אדם שיש לו שליטה על הרכב ונמצא בקרבתו יציג כל רישיון או תעודה אחרת, כאמור בתקנת משנה (א), לכל אדם שהורשה לכך על ידי הרשות או לכל שוטר או לבוחן הנושא עמו תעודת בוחן, לפי דרישתם. לא היה בידי נוהג הרכב להציג אותה שעה אחת התעודות האמורות, יציג אותה בעצמו, תוך חמישה ימים, במקום שנקבע על ידם."**

15. לסיכום, במקרה זה הצטרפו להן נסיבות בהן הנאשם לא החזיק ברישיונות כנדרש על פי חוק, השוטרת בדקה את רישיון הרכב ורשיון הנהיגה של הנאשם באמצעות המסוף המשטרתי ועל בסיס בדיקה זו נרשמה לנאשם הזמנה למשפט.

המאשימה נקלעה לטעות כשסברה כי הוכחת סוג הרכב הנו יסוד שלילי כאשר הלכה למעשה סוג הרכב הנו יסוד חיובי אשר לגביו נדרשת הוכחה, מאחר והנאשם כפר בכפירתו בכל עובדות כתב האישום וסוג הרכב לא הוכח על פי הנדרש בדיון הרי שהמאשימה לא עמדה בנטל ההוכחה.

16. לאור האמור, זיכיתי את הנאשם מחמת הספק.

ניתנה היום, י"ב אב תש"פ, 02 אוגוסט 2020, במעמד הצדדים